

Kıdem Tazminatının Fona Devredilirse Ne Olur?

Kıdem tazminatı çalışanların en önemli haklarından biri olmasına karşın, aynı zamanda en çok sorun yaşanan, en çok hak ihlali yapılan konular arasında yer alıyor. - 08.05.2016

Kıdem Tazminatının Fona Devredilirse Ne Olur?

Kıdem tazminatı çalışanların en önemli haklarından biri olmasına karşın, aynı zamanda en çok sorun yaşanan, en çok hak ihlali yapılan konular arasında yer alıyor.

İş Mahkemelerine açılan davaların da önemli bir kısmı, başta kıdem tazminatı olmak üzere işçilik alacakları ile ilgili. Özel sektörde çalışırken işten ayrılanların yaklaşık yüzde 80 - 85'i kıdem tazminatı alamıyor. Yani işten ayrılan 5 işçiden sadece 1'i kıdem tazminatı alabiliyor.

Tabii ki mevcut düzenlemelere göre her işten ayrılanın kıdem tazminatı alması mümkün değil. (Bkz. [Kıdem Tazminatı Uygulaması - Hak Kazanma Koşulları - Hesaplanması - Kapsama Giren Ödemeler](#)) Ancak kıdem tazminatı almayı hak edecek şekilde işten çıktığı veya çıkarıldığı halde tazminat alamayan işçilerin sayısı küçümsenemeyecek kadar fazla. Çünkü özellikle işçi uzun süre çalışmışsa, ödenecek kıdem tazminatı yüksek tutardaysa, bazı işverenler kötü niyetli olarak, bazı işverenler ise ödeyecek durumu olmadığından, işçisi kıdem tazminatı almayı hak etmiş olsa bile ödemiyor, geç ödüyor veya eksik ödüyor.

Dolayısıyla mevcut haliyle kıdem tazminatı uygulaması sürdürülebilir olmadığından, uzun süredir Hükümet tarafından bu konuda çalışmalar yürütülüyor. Zaman zaman Başbakan veya ilgili bakanlar çalışmalar hakkında kamuoyu ile bilgi paylaşıyor. Henüz yapılacak düzenlemeler netleşmemiş olmakla beraber, büyük ihtimaller kıdem tazminatı fonu kurulması yönünde düzenleme yapılacak ve çalışanların kıdem tazminatı hakları fona devredilecek.

Ancak bu konuda bir kavram karmaşası var. Özellikle işçi sendikaları kıdem tazminatı fonu kurulmasına karşı çıkıyor, çalışanların hak kaybına uğrayacağından endişe ediyor. İşveren kesimi ise işverene yeni bir maliyet yüklenmesinden korkuyor.

Dolayısıyla kıdem tazminatı fonu kurulması işçi ve işveren açısından iyi mi yoksa kötü mü olur sorusu en çok sorulan sorular arasında.

Kıdem Tazminatı Fonu Kurulmasının İşveren Açısından Olumlu ve Olumsuz Yönü

Kıdem tazminatı fonu kurulması halinde, işverenler her çalışan için sigorta ve işsizlik sigortası primi ödediği gibi, fona da belirtilen oranda ödeme yapacak. Büyük ihtimalle çalışanların ücretlerinden herhangi bir kesinti olmayacak, tamamını işveren karşılayacak. Devletin katkıda bulunup bulunmayacağı ise belli değil. Dolayısıyla her çalışan adına işveren kıdem tazminatı fonuna ödeme yapacağından, bu miktarın yüksek olması işveren açısından olumsuz bir durum olacaktır. Çünkü mevcut düzenlemeye göre sadece kıdem tazminatını hak edecek şekilde işten çıkan veya çıkarılan işçiye işveren kıdem tazminatı ödemek zorunda. Oysa fon kurulduğunda işveren bütün çalışanları için fona ödeme yapacak.

Olumlu yönü ise işverenler artık işçi çıkaracağı zaman veya işçisi işten ayrılacağı zaman kıdem tazminatı gibi büyük bir ödemeye karşılaşmayacak, üzerindeki yük bir sigorta gibi zamana yayılmış olacak.

Kıdem Tazminatı Fonu Kurulmasının İşçi Açısından Olumlu ve Olumsuz Yönü

Eğer söylendiği gibi hangi sebeple olursa olsun, işten çıkarılan veya çıkan tüm işçiler kıdem tazminatı alacak şekilde düzenleme yapılırsa, bu işçi açısından şüphesiz çok olumlu bir sonuç olacaktır. Yukarıda da belirtildiği gibi, şu an sadece beş çalışandan birinin kıdem tazminatı hakkından yararlanabildiği düşünülürse, bunun işçi açısından ne derece önemli olduğu daha iyi anlaşılabilecektir.

Ancak şu an kıdem tazminatı her yıl için 30 günlük ücret üzerinden ödeniyor, işçi – işveren arasındaki iş sözleşmesi veya toplu sözleşme ile bu artırılabilir. Ayrıca en son

giydirilmiş brüt ücret üzerinden kıdem tazminatı ödeniyor. (Bkz. [Kıdem Tazminatının Hesaplaması Nasıl Yapılır ?](#)) Eğer yapılacak düzenleme ile 30 günlük ve giydirilmiş brüt ücretin dikkate alınması uygulamasına son verilir ve farklı bir düzenleme yapılırsa, yani yapılacak düzenleme ile işçilerin çalıştığı her yıl için alacağı kıdem tazminatı miktarında düşüş meydana gelirse, tabii ki kıdem tazminatı fonu kurulması işçi açısından olumsuz bir durum oluşturacaktır.

Bu Konuda Yaşanacak Açmaz

Kıdem tazminatı fonu kurulması halinde, Devletin katkıda bulunup bulunmayacağı henüz belli değil. Eğer fona sadece işverenler ödemede bulunacak olursa, işverenlerin fona düşük tutarda ödemede bulunması, buna karşılık çalışanların alacağı kıdem tazminatı miktarında herhangi bir azalma olmaması mümkün değil. Her ne kadar bireysel emeklilik sistemine benzer bir sistem kurulacağı, fona yatırılan paranın nemalandırılıp, değerlendirileceği yönünde düşünceler varsa da yine de çalışanlara yapılacak kıdem tazminatı miktarının yüksek olması, çalışanların mevcut duruma göre herhangi bir kayba uğramaması, işverenlerden yapılacak kesintinin oranına bağlı. Öbür taraftan işçilere hak kaybı olmadan şimdiki hesaplama yöntemi doğrultusunda kıdem tazminatı ödenebilmesi için işverenden yapılacak kesintinin yüksek olması işveren maliyetini artıracığından, işveren kesiminin direncine yol açacaktır. Gerçi bu konuda Devlet katkısı getirilmesi bir nebze de olsa çözüm olabilir. Ancak yine de bu konudaki açmazı ortadan kaldırmaz. Dolayısıyla işçi - işveren tarafından birinin lehine yapılacak düzenleme diğerinin aleyhine olacaktır. (isvesosyalguvenlik.com)

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA